

Lasy Państwowe zapraszamy

Wakacje w lesie

Nadleśnictwo Zielona Góra

zajmuje powierzchnię ponad 17 tys. hektarów, położone jest na terenie powiatów: zielonogórskiego, krośnieńskiego oraz powiatu grodzkiego Zielona Góra. Swoim zasięgiem obejmuje gminy: Czerwieńsk, Zielona Góra, Świdnica, Dąbie oraz miasto Zielona Góra. Położenie na licznych wzniesieniach, piaszczystych glebach oraz bardzo duża leśistość, stwarzają specyficzny mikroklimat tego obszaru, ze złagodzonymi różnicami pomiędzy poszczególnymi porami roku.

Bezpośrednie sąsiedztwo miasta Zielona Góra, stwarza dla mieszkańców stolicy regionu unikatowe możliwości wypoczynku i rekreacji. Okolice Zielonej Góry poprzecinane są licznymi szlakami turystycznymi – dla wędrowców, cyklistów, biegaczy oraz miłośników jazdy konnej. Ukształtowanie terenu jest tu bardzo ciekawe, zawięzła swoją różnorodność działaniu lodowca. Spiętrzona morena czołowa ciągnie się ze wschodu na zachód, stanowiąc Wał Zielonogórski, który wznosi się od 100 do 220 m n.p.m. To właśnie Wał Zielonogórski zwany „Krajiną nordic walking” stanowi główną atrakcję dla miłośników tego sportu. Na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra istnieje 19 szlaków turystycznych, wytyczonych i oznaczonych specjalnie dla entuzjastów nordic walking, a ich łączna długość to ok. 320 km! Poza tym na terenie nadleśnictwa znajduje się ok. 80 km oznaczonych tras rowerowych i 60 km wytyczonych szlaków dla pasjonatów jeździectwa.

Na najwyższym wzniesieniu Wału Zielonogórskiego, na szczycie Kosowej Góry (221 m n.p.m.) znajduje się wyjątkowa, zbudowana z czerwonej cegły przed ponad 100 laty, 20 metrowa Wieża Wilkanowska. Do Wieży prowadzi z siedziby Nadleśnictwa Zielona Góra ścieżka edukacyjno-przyrodnicza, którą można dotrzeć aż do miejskiego parku Piastowskiego. Kolejną ciekawostką zielonogórskich wzgórz są tajemnicze doły, często brane za leje po bombach. Są to w rzeczywistości szkodły pokopalnia. Lodowiec spiętrzał w tym miejscu skały trzyczęściowe wraz z węglem brunatnym, który później był eksploatowany w okolicach Zielonej Góry, czego ślady są widoczne w zielonogórskich lasach właśnie w postaci charakterystycznych dołów. Pierwszy szyb „Emilia” otwarto w 1840r. i wydobywano węgiel w okolicach przez blisko 100 lat. Lasy Nadleśnictwa Zielona Góra obfitują w jagody i grzyby, dzięki czemu miłośnicy jagodo i grzybobrania na pewno nie będą rozczarowani. Podczas letnich spacerów po lesie, warto zwiedzić część nadleśnictwa znajdującą się nad rz. Odry. Ten cenny przyrodniczo teren stanowi tzw. Obszar Natura 2000 pod nazwą „Dolina Śródkowej Odry”. Znajdują się tam także użytki ekologiczne o nazwie Międzywale, służące ochronie rzadkich i cennych ekosystemów. Ponadto na terenie nadleśnictwa znajdują się liczne pomniki przyrody, w większości są to okazałe i wiekowe drzewa, skupiska drzew, głaz narzutowy a także powierzchniowe pomniki przyrody oraz inne użytki ekologiczne.

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Zielona Góra na terenach wiejskich, znajdują się warte odwiedzenia parki dworskie, dwa z nich, a mianowicie Arboretum w Nietkowie i Park w Buchałowiu, położone są na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo. Park w Buchałowiu stanowi powierzchnię 2,27ha. W drzewostanie o charakterze parkowym występuje 8 pomników przyrody. Arboretum w Nietkowie zajmujące powierzchnię 1,85 ha to powierzchnia badawcza założona w latach 80-tych XIX w. przez szkółki Spaetha, której głównym celem było zgromadzenie kolekcji pokazowej egzotycznych drzew iglastych i liściastych. Kolekcja ta ucierpiła w wyniku powodzi w 1997r. a w chwili obecnej realizowany jest przez Urząd Miasta i Gminy Czerwieńsk przy wsparciu nadleśnictwa, projekt rewitalizacji arboretum. Liczne szlaki turystyczne pozwalają także dotrzeć leśnymi duktami do ciekawych miejsc, muzeów i atrakcji, znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Zielona Góra. Niebieski szlak nordic walking noszący nazwę „Etno i Archo” łączy dwa obiekty, które z pewnością zainteresują pasjonatów historii i nie tylko. Pierwszym z nich jest Muzeum Etnograficzne Skansen z siedzibą w Ochli. Na obszarze 13 ha zgromadzono i objęto ochroną ponad 60 zabytkowych obiektów architektury wiejskiej, czterech sąsiadujących ze sobą regionów etnograficznych. Na terenie skansenu od wiosny do zimy odbywają się

liczne imprezy tematyczne, którym towarzyszą jarmarki rękodzieła ludowego, warsztaty i pokazy. W Świdnicy natomiast mieści się Muzeum Archeologiczne Śródkowego Nadodrza. Siedzibą muzeum jest pałac wzniesiony w 1602r. w stylu renesansowym, a ekspozycja archeologiczna obejmuje historię regionu do czasów nowożytnych. Miłośników militariów zainteresuje wycieczka szlakiem prowadzącym do Drzonowa, gdzie mieści się Lubuskie Muzeum Wojskowe, a w nim m.in. ekspozycje dotyczące Wojska Polskiego od 1914r., dawnej broni, a także plenerowa ekspozycja ciężkiego sprzętu wojskowego. Entuzjastów lotnictwa z pewnością zaciekawi lotnisko sportowe Aeroklubu Ziemi Lubuskiej, na którym organizowane są liczne imprezy, m.in. dla pasjonatów akrobacji samolotowej. Tereny Nadleśnictwa Zielona Góra to doskonałe miejsce, aby spędzić aktywnie czas, odpocząć na świeżym powietrzu i zregenerować się podczas letniego wypoczynku.

Nadleśnictwo Krzystkowice

lasów nadleśnictwa charakteryzują się małym rozproszeniem, składają się z dwóch dużych, zwartych kompleksów leśnych rozdzielonych rzeką Bóbr.

Wśród zwartych lasów występują enklawy gruntów obcych oraz liczne mniejsze kompleksy o powierzchni od kilkuset hektarów. Ukształtowanie terenu na większości powierzchni jest równe lub faliste z fragmentami terenów pagórkowatych. Na obszarze nadleśnictwa występuje niewielka liczba naturalnych zbiorników wodnych. Spotyka się natomiast bagna, często z otwartym lustrem wody. Gatunkiem panującym jest sosna zwyczajna, gdyż dominują ubogie siedliska borowe (stanowią ok.85% powierzchni siedlisk leśnych). Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 51 lat. Układ siedlisk i struktura drzewostanów nadleśnictwa wpływa na obfitość występowania płodów runa leśnego, zwłaszcza grzybów. Rzeką Bóbr z licznymi zakolami, meandrami i urozmaiconą linią brzegową zachęca do spływów kajakowych oraz wędkowania.

W Nadleśnictwie Krzystkowice spotykamy różnorodne formy ochrony przyrody.

Rezerwat Dąbrowa Brzeźnicka imienia Bolesława Grochowskiego – utworzony w 1989 r. celem ochrony fragmentów ładu środkowoeuropejskiego z licznymi dębami pomnikowymi, obejmuje powierzchnię 5,88 ha, podlega ochronie częściowej. Usytuowany jest po obu brzegach malowniczo wijącej się rzeki Brzeźnica. W rezerwacie zachowały się drzewostany w stanie zbliżonym do naturalnego z dębami w pierwszym piętrze i grabami w drugim, prócz tego można spotkać tutaj między innymi: lipy, jawory, topole białe, buki, wiąz i jesiony.

Na obszarze Nadleśnictwa Krzystkowice znajduje się 59 pomników przyrody, w tym powierzchniowy pomnik przyrody „Leśne Kandelabry” o powierzchni 2,15 ha (Leśnictwo Wysoka), głaz narzutowy „Diabelski kamień” k. miejscowości Marysin (Leśnictwo Pożarów)

oraz okazałe dęby szypułkowe i buki.

Występuje 13 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 135,93 ha:

– „Torfowisko Guzów”, „Sitowisko”, „Przy moście”, „Zakole Bobru”, „Bobrowka”, „Kacza Ostoja”, „Przy wale”, „Boberek”, „Kacze Łęgi”, „Przełom Bobru”, „Bobrowe Wierzyby”, „Zakole”, „Nowa Woda”.

Obszary Natury 2000 (dyrektywy siedliskowej) zajmują łączną powierzchnię 677,98 ha w tym: pas łągowy nadrzecznych „Dolina Dolnego Bobru” oraz ewenement na skalę europejską „Nowogrodzkie Przygielkowsko” z niezwykle rzadkimi roślinami m.in. przygielką brunatną a także „Mopkowy Tunel koło Krzystkowic” jedno z większych w Europie zimowisk nietoperzy.

Poza tym na terenie nadleśnictwa znajdują się obszary chronionego krajobrazu o powierzchni 5484 ha oraz 91 wyróżnionych ekosystemów wodno – błotnych o łącznej powierzchni ponad 19 ha.

Gatunki chronione i rzadkie reprezentują między innymi: z grzybów – szmaciak gałęzisty,

z paproci – piórpusznik strusi, z roślin dwuliściennych – rosiczki, przygielka biała i brunatna, grzybenie, wawrzynek wilcze tyko, wiciokrzew pomorski, z owadów – jelonek rogacz, kozioróg dębosz, czerwoczyk nieparek /motyl dzienny/, trzepla zielona /ważka/, z płazów – traszka grzebieniasta, ze ssaków – mopek /nietoperz/, wydra i inne. Z ptaków zalatujących warto wymienić orla bielika i bociana czarnego. Na rzece Bóbr licznie występuje bób europejski, który corocznie zwiększa ilość swoich stanowisk.

W siedzibie nadleśnictwa funkcjonuje sala edukacyjna wyposażona w liczne ciekawe eksponaty, przystosowane do pracy z młodzieżą. Teren uatrakcyjnijają dwie edukacyjne ścieżki przyrodniczo-leśne, odwiedzane przez grupy zorganizowane oraz osoby indywidualne. Jedną z nich usytuowaną jest w pradolinie Bobru /Leśnictwo Krzystkowice/ – na długości 2,5 km znajduje się 16 punktów tematycznych ukazujących las w różnych ujęciach – od ochrony lasu poprzez jego hodowlę i użytkowanie po gospodarkę łowiecką. Druga ścieżka – „Dolina Szyszyny”/Leśnictwo Biedrzychowice/

od jednej zapalki może spłonąć milion drzew.

Od wielu lat leśnicy biorą czynny udział we współorganizowanych ze szkołami festynach: „Castoriada”, „Cicconiada”, „Ratujmy Skowronki”, „Święto Drzewa” propagujących konieczność ochrony środowiska i zapobiegania wiosennemu wypalaniu traw oraz ochrony gatunkowej zwierząt i roślin. Co roku z oferty leśnej edukacji korzysta ponad 1200 osób.

Sosna i brzoza – to drzewa ubogich borów, natomiast na żyzniejszych siedliskach spotkamy dęby, buki, modrzewie, a na wilgotnych olchy. Rozległe potacie chrobotka (ok.900 ha) zostały objęte ochroną w ramach Obszaru Natura 2000. Przewaga siedlisk borowych powoduje, że nasze lasy są atrakcyjnymi terenami do grzybobrania i zbioru jagód. Do rzadkich okazów flory należą: gatuszka kuleczkowata, czosnek wężowy, brodaczk, rosiczki, widłaki, bagno zwyczajne, cis, czworolist, długosz królewski i piórpusznik strusi. Zwarte kompleksy leśne stanowią doskonałe schronienie dla wielu gatunków zwierząt. Lasy zamieszkują m. in. jelenie, sarny, dziki, lis, borsuki, jenoty, wydry, zające i liczne gatunki ptaków. Osobliwości stanowią bobry, żurawie, kanie, bociany czarne, dudki, zimorodki, oraz bieliki. Zbiornik zaporowy elektrowni wodnej w Dychowie a także dolny zbiornik retencyjny Raduszc – to miejsce zimowania wielu gatunków ptaków wodnych m.in. gęsi, trzasy, kaczek, łysiek, nurów. Od listopada do lutego na okolicznych polach zaobserwować można nierzadko kilkudziesięcna stada gęsi.

Formami ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa są: – obszary Natura 2000 (Bory Chrobotkowe koło

Brzózki, Krośnieńska Dolina Odry, Dolina Dolnego Bobru, Jezioro Janiszowice oraz Dąbrowy Gubińskie), – Obszary Chronionego Krajobrazu (Krośnieńska Dolina Odry, Rynna Pławska, Dolina Bobru oraz Bronków- Janiszowice),

– użytki ekologiczne głównie na śródlęsnych jeziorkach i nieckach torfowiskowych. Na terenie Nadleśnictwa jest 14 takich obiektów o łącznej powierzchni 116 ha, – dwie strefy ochronne bielika, Nadleśnictwo posiada na swym terenie pomnik przyrody – dąb szypułkowy w m. Trzebule.

Wszystkich, których fascynuje piękno przyrody, którzy cenią sobie ciszę i wypoczynek na łonie natury, miłośników grzybobrania serdecznie zapraszamy do naszych lasów.

Nadleśnictwo Brzózka

z leśistością ponad 53 %, zarządza terenem o powierzchni ok. 24 tys. hektarów. Z uwagi na fakt, że genotyp krajobrazu stanowi łądół, na obszarze nadleśnictwa spotyka się różne formy krajobrazowe, od pojedynczych wzniesień dochodzących do 124 m n.p.m. po glacialne ryny z małymi jeziorami i torfowiskami oraz rozległe, płaskie pola sandrowe. Wolno płynąca Odra zasilana jest wodami Bobru – rzeki o górskim nurcie, z której Kanałem Dychowskim pobierana jest woda do napędzania turbin elektrowni wodnej w Dychowie. Innymi ciekami są rzeki Młynówka, Jeziornica, Racza, Kurka, Łomianka i szereg innych strumieni. Jeziora Dąbie, Jańsko, Błesno i Piaszno z ulokowanymi nad nimi ośrodkami to miejsca wypoczynku wielu ludzi. Z jeziora Welmickiego, w dwóch przeciwnych kierunkach, wypływają rzeczki – mamy tu do czynienia z rzadkim zjawiskiem bifurkacji.

Braška – w języku łużyckim, Braschen – po niemiecku, Brzózka – po polsku – tak brzmiały nazwy wioski, w której ma swoją siedzibę nadleśnictwo. Historia wioski sięga XIII wieku natomiast pierwsze wzmianki o nadleśnictwie pochodzą z XVIII wieku – ciekawostką jest to, że biuro nadleśnictwa od tamtych czasów do chwili obecnej znajduje się w tym samym miejscu, choć w innym budynku.

Brasška – to również nazwa ścieżki dydaktycznej, na której prowadzi się edukację przyrodniczo-leśną, skierowaną głównie do uczniów miejscowych szkół i przedszkoli. Wzrok, słuch, dotyk, smak, węch – wszystkimi tymi zmysłami można poznać las i jego sekrety. Podczas zwiedzania ścieżki można odpocząć na leśnym placu zabaw bądź wypatrywać zwierzęta ze specjalnej platformy widokowej. Z usytuowanych przy ścieżce tabliczek możemy się wiele nauczyć o naszych drzewach.

Uczestnicy zielonych lekcji mogą dowiedzieć się o pracy leśników, zasadach gospodarowania lasem, sposobach ochrony i hodowli lasu, ochronie przyrody i środowiska. Ważnym elementem edukacji jest ochrona przeciwpożarowa terenów leśnych. Silna penetracja lasów przez turystów i mocno rozwinięte użytkowanie runa sprawia, że lasy nadleśnictwa są szczególnie narażone na pożary. Z jednego drzewa można zrobić milion zapalek ale

